

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی سبزواری دانشکده پرستاری و مامایی

طرح دوره (Course Plan)

عنوان درس: نظریه‌ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها

پیش نیاز: ندارد

فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری ترم ۱

نیمسال تحصیلی: اول ۹۸-۹۷

تعداد واحد: ۲ واحد نظری (نظری یک و نیم واحد ۲۶ ساعت، و عملی نیم واحد ۲۶ ساعت)

زمان کلاس نظری: شنبه ۱۸-۱۶

زمان کارآموزی: با هماهنگی اساتید درس به مدت ۵ روز

مدرس: آقای دکتر عصاررودی، آقای دکتر راد

Email: ghaderassar@yahoo.com, Email: mostafarad633@yahoo.com

شرح درس: رشد حرفه پرستاری مانند هر حرفه دیگر در نتیجه رویکرد علمی، تولید دانش و تئوری‌های مناسب صورت خواهد گرفت. تئوری‌ها و مدل‌های پرستاری بدنبال ارائه راهبردها و روش‌های مناسب به پرستاران، جهت افزایش کیفیت خدمات پرستاری در تمامی سطوح می‌باشند.

هدف کلی

آشنایی دانشجویان با انواع نظریه‌ها و الگوهای مهم در دیسیپلین پرستاری، شناخت ضرورت، شرایط و نحوه بکارگیری آن‌ها

شرح درس

رشد حرفه پرستاری زاینده رویکرد علمی و تولید دانش و تئوری‌ها بر مبنای دانش تجربی است. نظریه‌ها و الگوها در واقع همان دانش اختصاصی و ویژه پرستاری هستند که نحوه بکارگیری دانش و مهارت‌های مراقبتی و درمانی را هدایت و تسهیل می‌کند.

اهداف ویژه:

انتظار می‌رود دانشجویان پس از پایان دوره بتوانند:

- مفاهیم مختلف مرتبط با مبحث نظریه و نظریه پردازی اعم از تئوری، مدل، دیسیپلین، پارادایم، متاپارادایم، و... را شرح داده و از یکدیگر افتراق دهند.
- مراحل و سیر تاریخی نظریه‌پردازی را در پرستاری بیان کنند.
- انواع مختلف تئوری‌ها را با به تفکیک بیان کرده و درباره آن‌ها توصیف مناسبی ارائه دهند.
- با مفهوم نظریه و الگوی پرستاری آشنا شوند.
- مشخصات اصلی یک نظریه و ارتباط مدل و نظریه را بشناسند.
- کاربرد فرایند پرستاری در ارائه خدمات پرستاری را توضیح دهند.

- پیش فرضها و مفاهیم نظریه فلورانس نایتینگل (Florence Nightingale's Legacy of Caring and Its Applications, Modern Nursing) را تشریح نموده، اصول شرایط، نحوه بکار گیری یا فرایند پرستاری را بر اساس این نظریه در مراقبت از مددجویان به کار گیرند.
- پیش فرضها و مفاهیم نظریه روی (Model Adaptation Roy: Callista Sister) را تشریح نموده، اصول شرایط، نحوه بکار گیری یا فرایند پرستاری را بر اساس این نظریه در مراقبت از مددجویان به کار گیرند.
- پیش فرضها و مفاهیم نظریه اورم (Dorothea E. Orem: Self-care Deficit Nursing Theory) تشریح نموده، اصول شرایط، نحوه بکار گیری یا فرایند پرستاری را بر اساس این نظریه در مراقبت از مددجویان به کار گیرند.
- پیش فرضها و مفاهیم نظریه جانسون (System Behavioral Johnson: E. Dorothy) را تشریح نموده، اصول شرایط، نحوه بکار گیری یا فرایند پرستاری را بر اساس این نظریه در مراقبت از مددجویان به کار گیرند.
- پیش فرضها و مفاهیم نظریه واتسون را تشریح نموده، اصول شرایط، نحوه بکار گیری یا فرایند پرستاری را بر اساس این نظریه در مراقبت از مددجویان به کار گیرند.
- پیش فرضها و مفاهیم نظریه کینگز را تشریح نموده، فرایند پرستاری را بر اساس این نظریه در مراقبت از مددجویان به کار گیرند.
- پیش فرضها و مفاهیم نظریه راجرز را تشریح نموده، فرایند پرستاری را بر اساس این نظریه در مراقبت از مددجویان به کار گیرند.
- پیش فرضها و مفاهیم نظریه پپلو را تشریح نموده، اصول شرایط، نحوه بکار گیری یا فرایند پرستاری را بر اساس این نظریه در مراقبت از مددجویان به کار گیرند.
- پیش فرضها و مفاهیم نظریه عبدا... را تشریح نموده، اصول شرایط، نحوه بکار گیری یا فرایند پرستاری را بر اساس این نظریه در مراقبت از مددجویان به کار گیرند.
- پیش فرضها و مفاهیم نظریه فریدمن را تشریح نموده، اصول شرایط، نحوه بکار گیری یا فرایند پرستاری را بر اساس این نظریه در مراقبت از مددجویان به کار گیرند.

فهرست محتوا و ترتیب ارائه درس

هفته	عناوین	مجری (مجریان)
۱	معرفی درس - ترمینولوژی	دکتر عصارودی
۲	ادامه ترمینولوژی و نظریه نایتینگل	دکتر عصارودی
۳	نظریه جانسون	دکتر عصارودی
۴	نظریه روی	دکتر عصارودی
۵	نظریه اورم	دکتر عصارودی
۶	کاربرد فرایند پرستاری در نظریه های گوناگون	دکتر عصارودی
۷	مشخصات اصلی یک نظریه و ارتباط مدل با نظریه و تاریخچه نظریه ها و مدلها	دکتر راد
۸	نظریه واتسون	دکتر راد
۹	نظریه عبدا... و پپلو	دکتر راد
۱۰	نظریه کینگز	دکتر راد
۱۱	نظریه راجرز	دکتر راد

روش تدریس

سخنرانی، بحث، پرسش و پاسخ و مطالعه موردی به منظور ارائه تکالیف دانشجویی
الگوی تدریس: پیش سازماندهنده، بحث گروهی متمرکز
وسایل کمک آموزشی: کامپیوتر، ویدئو پوژکتور، وایت بورد و ماژیک

فعالیت‌های دانشجویی:

حضور فعال در کلاس درس و کسب آمادگی قبلی مطابق جدول ارائه شده درباره محتوی درس
تدوین و ارائه‌ی برنامه مراقبتی مطابق با فرایند پرستاری بر اساس مدل های تدریس شده بر روی ۴ بیمار با تشخیص متفاوت،
و گزارش کتبی آن
انتخاب یکی از مدل‌های تدریس شده به عنوان مدل مناسب در شرایط حاکم بر پرستاری ایران و ذکر دلایل مربوطه در قالب
پروژه‌ای مکتوب با حداقل حجم ۴ صفحه (Font B Nazanin 14, Line spacing 1.15)

روس ارزشیابی دانشجویان

حضور منظم و شرکت فعال در مباحث کلاس درس	۱۰ درصد	۲ نمره
ارائه مراقبت بر اساس تئوری های انتخاب شده به ۴ بیمار و گزارش آن	۲۵ درصد	۵ نمره
پروژه انتخاب مدل مناسب برای پرستاری ایران	۱۰ درصد	۲ نمره
آزمون پایان ترم	۵۵ درصد	۱۱ نمره

لازم به ذکر است برای تهیه برنامه مراقبت پرستاری مبتنی بر مدل‌های انتخابی، حضور در بیمارستان به مدت ۲۶ ساعت
(حداقل ۵ روز) الزامی می باشد.

برخی منابع:

1. Alligood, Martha Raile, ed. *Nursing theorists and their work*. Elsevier Health Sciences, 2013.
2. Meleis, Afaf Ibrahim. *Theoretical nursing: development and progress*. Lippincott Williams & Wilkins, 2011.
3. McEwen, M. "8: Wills, EM (2011). *Theoretical basis for nursing*."
4. McKenna, Hugh P. *Nursing theories and models*. Psychology Press, 1997.
5. Rodgers B(2005). *Developing nursing knowledge philosophical tradition and influences*. Lippincott Co